

RUIHI HEIHI.

NO te Ratapu te 22 o nga ra o Hanuere ka moe a Ruihi, hoa wahine o Pene Heihi i te moenga roa. I te taumaha o tona mate, ka mauria mai i Waiomatatini ki Turanga, kia tata ai ki nga takuta. I whakapaua te kaha o nga takuta, tae noa ki nga whanaunga ki a ia. otira kua rite ke mai i te Kai-hanga tenei wa hei haeretanga atu mona.

I rokohanga a Peneti, Minita ki Turanga i ona ra whakamutunga. a he nui te aroha. me te whakamihi o te katoa, mo te marama o te ngakeu. me te u o te whakapono o taua kuia i ona ra whakamutunga ki tenei ao. Marama katoa tona hinengaro i a ia ka riro nei. Kore rawa ona wehi ki te mate i te mea kei te mohio pai ia ki nga kaupapa o te whakapono, kei te mohio ki a Te Karaiti ki tona Kai-whakaora.

I moe a Ruihi ki te kainga o tana tamahine o Mrs. Mere Waaka i Kaiti. I reira ano hoki te kaumatua nei a Pene Heihi, me te tama me Timi Heihi me etahi atu o nga whanaunga tata, me Reiri Kara ma.

Ko nga tau o Ruihi i tona matenga e 82. He kuia rangatira, kei te mohiotia ona kawai whakapapa i roto i ona hapu maha, mai ano i a Tuhoe, puta noa ki a Ngati Kahungunu.

I whanau ia ki tetahi pa ko Te Ahuahu te ingoa, e tata ana ki Manutuke, i te tau 1846, i muri tata iho i te hainatanga o te Tiriti o Waitangi.

Ka tae ona tau ki te 12, ka whanau mai a te Huinga. Whakaritea aua e o raua matua, ko Ruihi hei koka tiaki i a te Huinga. Piri tonu raua, a tae noa ki te wa i marena ai a Ruihi ki a Pene Heihi. Na Raniera Kawhia raua i marena i te tau 1865, a na te Pihopa W. Wiremu (Parata) raua i whakapa ki Whareponga. Hui katoa a raua tamariki 14, engari tokowhitu i mate. Tokowha ana mokopuna tuatahi. 16 nga mokopuna tuarua, tokorima nga mokopuna tuatoru. Ka mutu pea tetahi o tatou kuia i kite rawa i nga mokopuna tuatoru.

He mea whakamiharo tenei. no reira me tuhi rawa hei matakitaki ma nga iwi.

1. Pene Heihi=Ruihi Hokeke
2. Heni Te Owaina=Mahaki Paraone
3. Te Rawhiti--Te Whata
4. Rawinia Te Aungira--Paranihi Hinaki
5. Turanga

Ko ona hapu eke ko Ngai Tawhiri o Rongowhakaata ko nga Potiki o Te Aitanga-a-Mahaki. me Ngati Konohi o Whangara.

He nui te tangi me te aroha ki tenei kuia, i tona pai, me tona manaaki nui i te tangata, me te kaha o tana awhina i nga Minita me nga tikanga o te Hahi i roto i nga tau e 50, ka taha nei.

No te Mane te 23 o nga ra ka mauria tona tinaua ki Whangara, a no te 24 ka tae ki Waiomatatini, ki reira takoto mai ai i roto i ona tipuna, i waenga i ana tamariki.

Haere ra e kui! Haere ki te Ariki! Uhia iho ki o mokopuna tou kakahu honore, te whakapono, te tumanako, te aroha.